

Basisondersteuning RVKO

De basisondersteuning van alle RVKO-scholen bestaat uit een geheel van preventieve en licht curatieve interventies die uitgevoerd worden binnen de ondersteuningsstructuur van elke school. Vanuit ons Strategisch Verhaal zorgen we voor een stevige basis van kennis en vaardigheden binnen een lerende organisatie die staat voor kwaliteit en professionaliteit. De basisondersteuning wordt uitgevoerd onder regie en verantwoordelijkheid van de schooldirectie en het schoolbestuur, met eventuele inzet van expertise van de stafafdelingen van de RVKO, andere scholen en netwerkpartners. Basisondersteuning wordt bekostigd vanuit de lumpsum die de scholen vanuit het ministerie van OCW ontvangen.

1 Basiskwaliteit +

2 Ondersteuningsstructuur +

3 Beleid voor de basisondersteuning +

4 Preventieve & licht curatieve interventies +

Basisondersteuning

Inhoud

1 Basiskwaliteit	3
2 Ondersteuningsstructuur	4
3 Beleid voor basisondersteuning	5
4 Interventies	7
Uitwerking ondersteuningsgebieden	8
A Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie	9
B Spraak- en taalontwikkeling	10
C Rekenontwikkeling en dyscalculie	11
D Cognitieve ontwikkeling meer- en hoogbegaafdheid	12
E Cognitieve ontwikkeling laagbegaafdheid en moeilijk lerend	13
F Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling	14

1 Basiskwaliteit

De basiskwaliteit is het fundament voor goed onderwijs. We spreken af dat elke school minimaal voldoet aan de kwaliteitseisen van de onderwijsinspectie.

Onder basiskwaliteit wordt verstaan: de mate waarin de scholen voldoen aan de eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van het leerstofaanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch didactisch handelen van leerkrachten, het schoolklimaat, de leerlingenzorg en de leerprestaties. Deze eisen zijn terug te vinden in het onderzoekskader van de onderwijsinspectie.

2 Ondersteuningsstructuur

De school heeft een duidelijke ondersteuningsstructuur opgezet en werkt samen met de leerling, met ouders/ verzorgers en met specialisten/partners in en buiten de school. De ondersteuningsstructuur zorgt ervoor dat ondersteuningsvragen van leerlingen tijdig gesignaleerd worden en dat er vanuit die signalering snel passende ondersteuning geboden kan worden. Dit vraagt om handelingsgerichte basishouding binnen het team.

Binnen de ondersteuningsstructuur is bewust aandacht voor:

- De Zeven principes van het Handelings- en opbrengstgericht werken
- Doorgaande lijn (voorschool-po-vo)
- Monitoren van effecten
- Hoorrecht van leerlingen
- Educatief partnerschap
- Integraal arrangeren
- Samenwerking

De Zeven principes van het Handelings- en opbrengstgericht werken:

1. Kijk naar onderwijsbehoeften
2. Afstemming en wisselwerking
3. De leerkracht doet ertoe
4. Benut het positieve
5. Werk constructief samen
6. Werk doelgericht
7. Werk systematisch en transparant

3 Beleid voor de basisondersteuning

In de landelijke norm basisondersteuning zijn enkele kaders omschreven die inhoudelijk leidend zijn voor het beleid van scholen en schoolbesturen. Deze kaders maken basisondersteuning mogelijk en zijn hieronder samengevat:

- Een actueel overzicht van het ondersteuningsaanbod is opgenomen in de schoolgids, met een overzicht van de expertise die (intern en extern) beschikbaar is en een omschrijving van hoe men komt van signalering tot (extra) ondersteuning; wie doet wat en hoe sluit dit aan bij de schoolpopulatie?
- De school volgt, analyseert en evalueert systematisch de ontwikkeling van leerlingen, klassen en de school. Ouders worden hierover geïnformeerd volgens de gesprekscyclus van de school, deze is opgenomen in de schoolgids. De informatie wordt gebruikt om het onderwijs- en ondersteuningsaanbod in te vullen, te evalueren en aan te passen.
- De school realiseert in de klas en op de school een veilige, voorspelbare en overzichtelijke leeromgeving waarbij sprake is van adequaat klassenmanagement. De school stimuleert het taak- en werkgedrag. Daarnaast bevordert de school de sociale en emotionele ontwikkeling en positieve identiteitsontwikkeling van alle leerlingen.

- School en schoolbestuur borgen actuele kennis, professionalisering en faciliteren medewerkers om kennis en vaardigheden te ontwikkelen, in de praktijk toe te passen en uit te wisselen.
- School en schoolbestuur hebben voldoende capaciteit om leerkrachten te ondersteunen met inhoudelijke expertise bij meer complexe inhoudelijke vragen binnen de basisondersteuning.
- De school vraagt bij aanmelding altijd naar de ontwikkeling en ondersteuningsbehoeften van de leerling op de voorschoolse voorziening of de vorige school. De school handelt bij een aanmelding conform de zorgplicht. Wanneer een leerling wordt ingeschreven, vindt een overdracht plaats tussen voorschool en basisschool, of tussen twee scholen, met in achtneming van de AVG-privacy regels. Bij doorstroom naar een andere school worden geldende afspraken en richtlijnen toegepast voor de overdracht van leer- en begeleidingsgegevens.
- Aanvullend op het aantal leerlingen per klas heeft de school ook de zorgzwaarte per groep in beeld.
- De school heeft kennis en kunde op het gebied van afwijking onderwijstijd Variawet en symbioseregeling.

3 Beleid voor de basisondersteuning

De school heeft en hanteert beleid op de volgende gebieden:

- Dyslexie (ELSD protocol)
- Dyscalculie (ERWD protocol)
- Anti-pestprotocol
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Medisch handelen
- Monitoring sociale veiligheid (MSV)

4 Interventies

Hierbij gaat het over alle interventies die aanvullend zijn op datgene wat de groepsleerkracht in de dagelijkse praktijk aan differentiatie per leerling kan bieden. Met deze interventies kan bereikt worden dat ondersteuning aan de leerling zoveel mogelijk in de gewone klassensituatie kan worden geboden, zodat de inzet van zwaardere vormen van ondersteuning kan worden voorkomen. Elke school zet op de volgende gebieden ondersteuning in:

- A. Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie
- B. Spraak- en taalontwikkeling
- C. Rekenontwikkeling en dyscalculie
- D. Cognitieve ontwikkeling | meer- en hoogbegaafdheid
- E. Cognitieve ontwikkeling | laagbegaafdheid en moeilijk lerend
- F. Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling

Preventieve interventies

Deze richten zich op het voorkomen van problemen of achterstanden, voordat deze zich voordoen. Ze zijn gericht op het versterken van positieve factoren en het voorkomen van negatieve invloeden die de ontwikkeling van een kind kunnen belemmeren.

Licht curatieve interventies

Deze worden ingezet als er al problemen zijn, maar nog niet zo ernstig of chronisch dat ze grote veranderingen of intensieve behandelingen vereisen. Ze richten zich op het verhelpen of verminderen van bestaande problemen, maar dan op een minder ingrijpende en meer ondersteunende manier.

Extra ondersteuning

Extra ondersteuning bestaat uit aanvullende interventies die nodig zijn als de basisondersteuning onvoldoende toereikend is. Dit kan in de eigen school of op een andere school in de buurt geboden worden. De school krijgt hierbij extra middelen en extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband.

Een OPP is voor leerlingen die extra ondersteuning ontvangen altijd nodig. De leerling (hoorrecht) en de ouders worden door de school betrokken bij het begeleidingstraject.

De medewerkers van het samenwerkingsverband en de partners uit het sociaal domein kunnen meedenken bij het inrichten van het begeleidingstraject.

Uitwerking ondersteuningsgebieden

Hieronder is de verdere uitwerking van de ondersteuningsgebieden vanuit de basisondersteuning te vinden. We kijken binnen deze ondersteuningsgebieden steeds naar:

- **Aanbod**

- Ondersteuning om het ontstaan van een lichte of zware ondersteuningsbehoefte te voorkomen (preventief)
- Lichte en kortdurende, veelal remediërende ondersteuning om leerlingen weer mee te laten draaien in de lessen voor de gehele groep (curatief)
- Kleine doeltreffende en haalbare aanpassingen aan de lessen, de toetsing, het schoolgebouw, de materialen en toerusting van leerlingen

- **Protocollen**

Scholen hebben protocollen en/of kwaliteitskaarten waarin ze het beleid en werkwijze op het betreffende ondersteuningsgebied hebben beschreven

- **Expertise**

Scholen hebben kennis en/of expertise om bepaalde ondersteuning te kunnen bieden

- **Materialen**

Kleine doeltreffende en haalbare aanpassingen met materialen en toetsen

- **Fysieke ruimte**

Kleine doeltreffende en haalbare aanpassingen in het schoolgebouw

- **Wat niet**

De specifieke onderdelen die NIET binnen de basisondersteuning vallen

A Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie

Aanbod

- De school is in staat om kinderen te ondersteunen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van lezen en spelling en dyslexie op ondersteuningsniveau 1,2 en 3 volgens het protocol Leesproblemen en Dyslexie
- De school is in staat om een leerlingdossier op te bouwen dat bruikbaar is als onderbouwing voor diagnostiek en behandeling van Ernstige Dyslexie (ED).
- Binnen de basisondersteuning is er aanbod op minimaal 3 niveaus binnen de klas
- Binnen de basisondersteuning is er kortdurend aanbod voor individuele kinderen of groepjes leerling binnen de klas of binnen de school

Protocol

- De school beschikt over het protocol Leesproblemen en Dyslexie. De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen de protocollen toepassen in de eigen onderwijspraktijk

Expertise

- De school is in staat om te signaleren, analyseren en tijdig en adequaat een passend aanbod te creëren op het gebied van lees- en spellingsproblemen
- Leerkrachten beschikken over de basiskennis rondom lees- en spellingproblemen en dyslexie
- De school kan een beroep doen op een professional met expertise op het gebied van lees- en spellingsproblemen en dyslexie (binnen de school, leercirkel/bestuur of samenwerkingsverband)
- De school kan ouders op de juiste manier ondersteunen en verwijzen naar zorgaanbieders (voor diagnose en behandeling)

Materialen

- De school beschikt over een signaleringsinstrument
- De school beschikt over de mogelijkheid om materialen in te zetten ter ondersteuning bij de spelling- en taalontwikkeling
- De school is in staat om in het onderwijs- of toetsprogramma adaptief te toetsen volgens het dyslexieprotocol
- De school beschikt over remediërende materialen

Fysieke ruimte

- De school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een aparte ruimte voor begeleiding
- De school beschikt over een passend en divers aanbod van leesboeken in de groeps- en/of schoolbibliotheek

Wat niet?

- Diagnostiek en behandeling van dyslexie of indicatie Ernstige Dyslexie (ED)
- Logopedische behandeling ter verbetering van de taalontwikkeling
- Langdurige individuele ondersteuning voor kinderen met lees- en spellingproblemen en dyslexie die niet genoeg geholpen zijn met basisondersteuning en de behandeling van dyslexie.

B Spraak- en taalontwikkeling

Aanbod

- De school biedt een rijke taalomgeving die aansluit bij de belevingswereld van de kinderen
- De school creëert momenten waarop kinderen gericht in samenspel met anderen de spraak en taalontwikkeling kunnen vergroten

Protocol

- De school heeft beleid vastgesteld voor spraak- en taalproblemen in een protocol of kwaliteitskaart
- De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen de protocollen toepassen in de eigen onderwijspraktijk

Expertise

- De school is in staat om te signaleren, analyseren en tijdig en adequaat een bijpassend aanbod te creëren op het gebied van spraak- en taalontwikkeling
- Leerkrachten beschikken over basiskennis rondom spraak- en taalontwikkeling
- De school kan een beroep doen op een professional met expertise op het gebied van spraak- en taalontwikkeling (binnen de school, leercirkel/bestuur of samenwerkingsverband)
- De school kan ouders op de juiste manier ondersteunen en verwijzen naar externe specialisten

Materialen

- De school beschikt over remediërende materialen
- De school beschikt over materialen om de lesstof passend te maken bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling

Fysieke ruimte

- De school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een aparte ruimte voor begeleiding
- In de klas is ruimte beschikbaar voor expliciet (en letterlijk zichtbaar) taalaanbod
- De school beschikt over een passend en divers aanbod van leesboeken in de groeps- en/of schoolbibliotheek

Wat niet?

- De bekostiging en inrichting van een specifiek aanbod voor kinderen die de Nederlandse taal als tweede taal verwerven (NT2). Dit is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Schoolbesturen werken voor deze doelgroep wel samen met de gemeenten om dergelijk aanbod zo kind nabij te organiseren.
- Wanneer de ondersteuning binnen de school ontoereikend is voor een kind met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) of wanneer er behoefte is aan aanvullende expertise, doet de school een beroep op de expertise van cluster 2.
- Inzet van specialisten op het gebied van logopedie.

C Rekenontwikkeling en dyscalculie

Aanbod

- De school is in staat om kinderen te ondersteunen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van de rekenontwikkeling en hen begeleiding te bieden op ondersteuningsniveau 1, 2 en 3 volgens het Protocol Ernstige Reken Wiskundeproblemen en Dyscalculie (ERWD)
- De school is in staat om een leerlingdossier op te bouwen dat bruikbaar is als onderbouwing voor diagnostiek en behandeling van Ernstige Reken Wiskundeproblemen en Dyscalculie (ERWD)
- Binnen de basisondersteuning is er aanbod op minimaal 3 niveaus binnen de klas
- Binnen de basisondersteuning is er kortdurend aanbod voor individuele kinderen of groepjes kinderen binnen de klas of binnen de school

Protocol

- De school beschikt over het Protocol Ernstige Reken Wiskundeproblemen en Dyscalculie. De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen de protocollen toepassen in de eigen onderwijspraktijk

Expertise

- De school is in staat om te signaleren, analyseren en tijdig en adequaat een passend aanbod te creëren op het gebied van reken- en wiskundeproblemen
- Leerkrachten beschikken over basiskennis rondom reken- en wiskundeproblemen
- De school kan een beroep doen op een professional met expertise op het gebied van reken- en wiskundeproblemen en dyscalculie (binnen de school, leercirkel/bestuur of samenwerkingsverband)
- De school kan ouders op de juiste manier ondersteunen en verwijzen naar externe specialisten (voor diagnose en behandeling)

Materialen

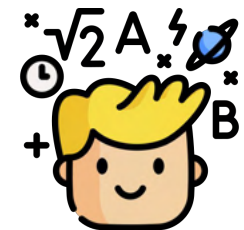
- De school beschikt over een signaleringsinstrument
- De school beschikt over de mogelijkheid om materialen in te zetten ter ondersteuning bij de reken- en wiskundeontwikkeling
- De school is in staat om in het onderwijs- of toetsprogramma adaptief te toetsen volgens het protocol Ernstige Reken Wiskundeproblemen en Dyscalculie
- De school beschikt over remediërende materialen

Fysieke ruimte

- De school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een aparte ruimte voor begeleiding

Wat niet?

- De diagnostiek en behandeling van Ernstige Reken Wiskundeproblemen en Dyscalculie door een specialistische zorgaanbieder
- Langdurige individuele ondersteuning voor kinderen met reken- en wiskundeproblemen en dyscalculie die niet genoeg geholpen zijn met basisondersteuning en de behandeling van dyscalculie

D Cognitieve ontwikkeling | meer- en hoogbegaafdheid

Aanbod

- Binnen de basisondersteuning is er aanbod op minimaal 3 niveaus binnen de klas
- De school zorgt voor een passend en uitdagend aanbod dat aansluit aan de ondersteuningsbehoeften en talenten van een leerling
- De school is in staat om de stof te compacten en te verrijken
- De school is in staat om een leerling te laten verdiepen en versnellen indien dat nodig is op een bepaald ontwikkelgebied

Protocol

- De school heeft beleid vastgesteld voor meer- en hoogbegaafdheid in een protocol of kwaliteitskaart. De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen dit toepassen in de eigen onderwijspraktijk

Expertise

- De school is in staat om te signaleren, analyseren en tijdig en adequaat een bijpassend aanbod te creëren op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid
- Leerkrachten beschikken over basiskennis rondom meer- en hoogbegaafdheid
- Leerkrachten hebben kennis van leerhouding, metavaardigheden en executieve vaardigheden van (hoog)begaafde kinderen
- De school kan een beroep doen op een professional met expertise op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid (binnen de school, leercirkel/bestuur of samenwerkingsverband)
- De school kan ouders op de juiste manier ondersteunen en verwijzen naar externe specialisten

Materialen

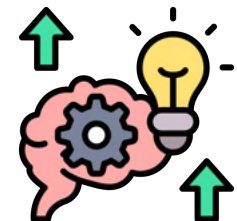
- De school beschikt over een signaleringsinstrument meer- en hoogbegaafdheid
- De school beschikt over uitdagende materialen passend bij de kenmerken van hoogbegaafdheid
- De school beschikt over verrijkende en verdiepende materialen om de lesstof passend te maken bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling

Fysieke ruimte

- De school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een aparte ruimte voor begeleiding

Wat niet?

- Langdurige individuele ondersteuning voor kinderen met kenmerken van (hoog)begaafdheid die onvoldoende baat hebben bij de basisondersteuning en die langdurige individuele ondersteuning nodig hebben die volledig op maat gemaakt is
- Het aanbieden van voltijds hoogbegaafdheidsonderwijs

E Cognitieve ontwikkeling | laagbegaafdheid en moeilijk lerend

Aanbod

- Binnen de basisondersteuning is er aanbod op minimaal 3 niveaus binnen de klas
- De school zorgt voor een passend en uitdagend aanbod dat aansluit aan de ondersteuningsbehoeften en talenten van een leerling
- De school is in staat om de stof te minimaliseren passend bij de ondersteuningsbehoefte
- De school is in staat om een leerling te laten vertragen indien dat nodig is op een bepaald ontwikkelgebied

Protocol

- De school heeft beleid vastgesteld voor minder- en laagbegaafdheid in een protocol of kwaliteitskaart. De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen dit toepassen in de eigen onderwijspraktijk

Expertise

- De school is in staat om te signaleren, analyseren en tijdig en adequaat een bijpassend aanbod te creëren op het gebied van minder- en laagbegaafdheid
- Leerkrachten beschikken over basiskennis rondom minder- en laagbegaafdheid
- Leerkrachten hebben kennis van leerhouding, metavaardigheden en executieve vaardigheden van minder- en laagbegaafde kinderen
- De school kan een beroep doen op een professional met expertise op het gebied van minder- en laagbegaafdheid (binnen de school, leercirkel/bestuur of samenwerkingsverband)
- De school kan ouders op de juiste manier ondersteunen en verwijzen naar externe specialisten

Materialen

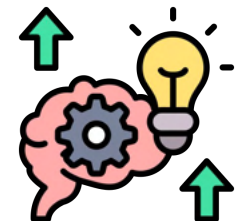
- De school beschikt over een systeem om de ontwikkeling in kaart te brengen en te volgen
- De school beschikt over remediërende materialen en/of software
- De school beschikt over materialen om de lesstof passend te maken bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling

Fysieke ruimte

- De school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een aparte ruimte voor begeleiding

Wat niet?

- Langdurige individuele ondersteuning voor kinderen met kenmerken van minder- en laagbegaafdheid die onvoldoende baat hebben bij de basisondersteuning en die langdurige individuele ondersteuning nodig hebben die volledig op maat gemaakt is
- Onderwijs aan en begeleiding van kinderen die naast een moeilijk lerende cognitieve ontwikkeling tevens zeer intensieve ondersteuningsvragen hebben op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling

F Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling

Aanbod

- De school zorgt voor een passend en uitdagend aanbod dat aansluit aan de ondersteuningsbehoeften en talenten van een leerling
- De school heeft aanbod op het gebied van executieve functies
- De school heeft samenwerking met jeugdteams, de schoolarts en andere specialisten

Protocol

- De school beschikt over een anti-pestten protocol
- De school beschikt over een plan van aandacht waarbinnen de meldcode Huiselijk geweld & Kindermishandeling van de RVKO een plaats heeft
- De school heeft een aandachtsfunctionaris; deze is verantwoordelijk voor het plan van aandacht en de uitvoering hiervan
- De school beschikt over een protocol schorsen en verwijderen
- De onderwijsprofessionals van de school kennen de inhoud en kunnen de protocollen toepassen in de eigen onderwijspraktijk

Expertise

- De school is in staat om te signaleren, analyseren en tijdig en adequaat een bijpassend aanbod te creëren op het gebied van gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling
- Leerkrachten beschikken over basiskennis rondom gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling
- Leerkrachten beschikken over basiskennis rondom gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling
- De school kan een beroep doen op een professional met expertise op het gebied van gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling (binnen de school, leercirkel/bestuur of samenwerkingsverband)
- De school kan ouders op de juiste manier ondersteunen en verwijzen naar externe specialisten

Materialen

- De school heeft een sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem
- De school heeft een methode/aanpak voor sociaal emotionele ontwikkeling
- De school beschikt over materialen voor het versterken van de sociaal emotionele ontwikkeling en executieve functies

Fysieke ruimte

- De school heeft een aparte ruimte (in de school of erbuiten) voor begeleiding en individuele werkplekken
- De school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een aparte ruimte waar door externe professionals met een kind gewerkt kan worden

Wat niet?

- Langdurige individuele ondersteuning voor kinderen met gedragsproblematiek die onvoldoende baat hebben bij de basisondersteuning en die langdurige individuele ondersteuning nodig hebben die volledig op maat gemaakt is

Scan the QR code to open this document
in an interactive pdf viewer

● powered by Featpaper